

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О.М.

02 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
КУЛЬТУРОЛОГІЯ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради» «Звукорежисура» «Спів (академічний, народний)» «Інструментальне виконавство за видами»
Статус дисципліни	За вибором студента

2024 рік

Робоча програма освітнього компоненту «КУЛЬТУРОЛОГІЯ» для здобувачів вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійної програми «Бакалавр музичного мистецтва»

Розробник: Литвинчук Г. Є. - викладач-методист, вищої кваліфікаційної категорії.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Мистецтво співу»
Протокол №1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ **Кочерга А.І.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Музичне мистецтво естради»
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою _____ **Ж.Л. Карпенко-Боднарук**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Інструментальне виконавство» (за видами)
Протокол № 1 від 02 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ **Ясько О.А.**

1. Опис освітнього компоненту для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки: 2-й	
Загальна кількість годин – 120;		
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	3-й,4-й	3-й,4-й
	Лекції:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.	60	18
	Практичні (семінарські):	
	4	-
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: тестування	Самостійна робота:	
	56	102

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета - ознайомити студентів з системою знань про сутність, загальні закономірності формування й функціонування культури в суспільстві та способи пізнання її різноманітних форм.

Предметом освітнього компоненту є об'єктивні закономірності світового і національного культурного процесів, пам'ятники і уявлення матеріальної і духовної культури, фактори і посилення, що управляють виникненням, формуванням і розвитком культурних інтересів і потреб людей, їх участі у перебільшенні, збереженні та передачі культурних цінностей.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програми «Спів», «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Інструментальне виконавство за видами» вивчення освітнього компоненту «Культурологія» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

**Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Культурологія» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей
загальні компетентції (ЗК), спеціальні компетентності (СК):
Загальні та спеціальні компетентності, що формують результати навчання у процесі вивчення освітнього компоненту**

Шифр	Компетентності	Дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність					ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК – Загальні компетентності						
ЗК 1.	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 4.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 5.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.

	інформації з різних джерел.					
ЗК 6.	Навички міжособистісної взаємодії.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 9.	Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 13.	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 14.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 16.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	ПРН 15. ПРН 16.
ЗК 17.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
Спеціальні компетентності (СК)						
СК 3.	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
СК 5.	Здатність	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15.

	використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.					ПРН 16.
СК 7.	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
СК 9.	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 16.
СК 13.	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
СК 16.	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
СК для ОП «Звукорежисура»						
СК 3.	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
СК 5.	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва аудіальними засобами	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.
СК 7.	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.

	практичній діяльності.					
СК 9.	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 16.
СК 13.	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6. ПРН 15. ПРН 16.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час аудиторних занять.

Семінарський контроль знань.

Семінарські заняття виконують такі основні функції:

формулюють дидактичні цілі заняття: навчальну, виховну і розвивальну):

- навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);
- розвивальну (розвиток логічного мислення здобувачів освіти, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо);
- виховну (патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення освітнього компоненту та до фаху, тощо);
- діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння здобувачами освіти
- навчального матеріалу, виявлення прогалин його засвоєнні та їх подолання) та ін.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості

засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на аудиторних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем освіти проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

- експрес-опитування;
- презентації виконаних результатів та досліджень;
- есе;
- семінарські заняття;
- стандартизовані тести

Форми контролю результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- рівень знань на семінарських заняттях;
- опрацювання навчального матеріалу з освітнього компоненту, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем.

До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих здобувачі

освіти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання здобувачів освіти, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою здобувачів освіти, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою освітнього компоненту.

Форми підсумкового контролю знань здобувачів освіти:

Диференційований залік – 3, 4 семестри

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача вищої освіти.

Диференційований залік – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні бали за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

МОДУЛЬ 1						
змістовий модуль 1 Т1, Т2, Т3, Т4	змістовий модуль 2 Т5, Т6, Т7, Т8, Т9	змістовий модуль 3 Т10, Т11, Т12	СР	СЗ	МК	всього
20	20	15	5	20	20	100

МОДУЛЬ 2							
змістовий модуль 4 Т1, Т2, Т3	змістовий модуль 5 Т4, Т5	змістовий модуль 6 Т6, Т7	змістовий модуль 7 Т8, Т9, Т10, Т11, Т12	СР	СЗ	МК	всього
10	10	10	25	5	20	20	100

Т1, Т2 ... Т12 – Теми лекційних занять

СР – Самостійна робота студентів

СЗ – Семінарське заняття

МК - Модульний контроль знань (диференційований залік)

Оцінювання видів робіт

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усне опитування тем програми	6	30	6	30
Фронтальне опитування	1	5	1	5
Есе	2	10	2	10
Доповідь	2	10	2	10
Самостійна робота	4	20	4	20
Семінарське заняття	1	5	1	5
Диференційований залік - тестування	1	20	1	20
	17	100	17	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- підготовка доповідей;
- робота на семінарських заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання модуля

бали	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого

	всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінювання семінарських занять здійснюється під час поточного контролю. Робочою програмою передбачено *в кожному модулі проведення одне семінарське заняття*. За роботу на семінарському занятті здобувач отримує *від 1 до 5 балів*.

Вимоги до оцінювання семінарських занять:

- відповідність змісту виступу здобувача освіти до змісту питань, що обговорювалися на семінарі;
- активність здобувача освіти на семінарському занятті;
- уміння вести дискусію;
- толерантність при веденні дискусії;
- обґрунтованість власних суджень;
- посилення при дискусії (виступах) на першоджерела;
- вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання вузлових проблем, практичних задач тощо;
- вміння використовувати матеріал попередніх курсів під час роботи на семінарському занятті;
- вміння використовувати наочні наявні засоби;
- вміння використовувати мультимедійні засоби навчання та інші комп'ютерні технології;
- вміння робити презентацію з вибраної теми з використанням комп'ютерних технологій;
- вміння представити результати самостійної творчої роботи

Оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях

Оцінювання семінарського заняття

Критерії оцінювання	бали семінарське заняття
Студент повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом дисципліни. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику.	5
Студент володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	4
Студент засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	3
Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	2
Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	1

Критерії оцінювання тестового завдання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«добре» – здобувач вищої освіти вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

«задовільно» – здобувач вищої освіти вирішив 60-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти вирішив менше, чим 60 % із запропонованого набору тестових завдань.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні). Дана робота підтверджується сертифікатом, довідкою, виданими тезами, тощо
- За організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах, що має підтверджуючий матеріал).
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: розширення теоретичних базових знань з освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних із знаннями з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє

та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при цьому робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої

	проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плуває термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем освітнього компоненту . Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів освіти
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації
- опанування здобувачем освіти елементів методики наукових досліджень
- підготовка до семінарських занять

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів освіти з освітнього компоненту .

Здобувач освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань
- рефлексивний контроль
- індивідуальні співбесіди
- колоквиум

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів

	завданням. У підготовці до самостійної роботи вивчає методичну та
4	Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
3	Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки
2	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст завдань.
1	Завдання практично не виконане, здійснені лише окремі необхідні дії, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

Оцінювання есе:

Оцінюється актуальність, сучасність тематики есе. Визначається новизна, тобто що нового, раніше невідомого, укладачі привнесли у досліджувану тему.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження
4	Робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження
3	Робота не повна, є суттєві неточності, пов'язані з використанням методології дослідження
2	Робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків
1	Короткий поверхневий виклад матеріалу

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Диференційований залік

Здобувач освіти допускається до модульного контролю знань у вигляді диференційованого заліку, якщо за поточний контроль **мінімальна кількість балів становить 17 балів, максимальна кількість балів – 80 балів**

Оцінювання диференційованого заліку відбувається **за 20-бальною шкалою**.

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку **за 100-бальною** шкалою, яка розраховується як середньо зважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу та диференційований залік.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Семестровий диференційований залік

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- усне та/або письмове опитування;
- тестування.

**Критерії семестрового оцінювання знань студентів
диференційований залік
Шкала оцінювання**

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань диф.залік
відмінно повністю розкрито зміст матеріалу, продемонстровано здатність диференціювати найважливіші поняття з освітнього компоненту, аналізувати теоретичний матеріал. Питання тестового контролю розкрито логічно та послідовно. Фактичні помилки відсутні. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (91% – 100%), вчасно і ґрунтовно виконав усі завдання.	15 – 20
дуже добре розкрито зміст питань під час заліку або іспиту, продемонстровано здатність диференціювати найважливіші поняття з освітнього компоненту, яка вивчається. Питання тестового контролю розкрито логічно та послідовно. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (81% – 90%), повністю володіє теоретичним матеріалом, вчасно виконав усі завдання з 1-2 помилками.	12 – 14
добре виконано більше, ніж 60% завдань. Виклад теоретичного матеріалу недостатньо логічний та послідовний. Фактичні помилки – 3–4, здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (71% – 80%), тестові завдання під час підсумкового контролю виконано майже повністю.	8 – 11
задовільно виконано 50% обсягу завдань, здобувач вищої освіти недосконало диференціює теоретичний матеріал. Аналіз питань практично відсутній. Фактичні помилки – більше 4. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (61% – 70%) з екзаменаційних питань, не повністю виконав завдання на заліку або іспиту.	5 – 7
достатньо виконано менше, ніж 40% завдань за обсягом, здобувач вищої освіти погано диференціює теоретичний матеріал. Аналіз питань відсутній. Фактичні помилки – більше 6. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (51% – 60%) з питань освітнього компоненту, не виконав декілька з запропонованих тестових завдань.	2 – 4
не задовільно виконано 20% завдань заліку або іспиту, здобувач вищої освіти не здатний диференціювати теоретичний матеріал. Аналіз питань відсутній. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (25% – 50%). Фактичні помилки – 10 і більше, не виконав завдання на екзамені або заліку. Рекомендовано повторне вивчення матеріалу, з наступним перескладанням екзамену або заліку.	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів*.

Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння освітнього компоненту.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	не задовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		не задовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, яка вивчається на 1 курсі, коли студент ще не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet.

Запізнення є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи студентів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Вступ до культурології. Людина і світ у процесі Формування та розвитку культури

Змістовий модуль 1. Сутність культури. Культурологія як наука. Форми існування давніх культур.

Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна.

Предмет, завдання та структура курсу. Культурологія як наука, її філософський сенс. Мета культурології. Основні завдання культурології. Теорія культури Л. Уайта як основа науки культурології.

Тема 2. Людина і культура.

Проблеми суб'єкта культури. Багатозначність поняття «культура». Різні науки про культуру. Культура: визначення, структура, сутність поняття. Функції культури. Основні культурологічні парадигми (циклічна, еволюціоністська, антропологічна, філософська, революційно – демократична).

Загальне і особливе в культурі. Типологія культури.

Загальнолюдська сутність культури. Особливе в культурології: етичне, національне, станове, групове, класове, регіональне. Критерії типологізації культури.

Тема 3. Ранні форми культури.

Концепція походження людини. Колективна трудова діяльність. Виготовлення знарядь праці. Розвиток синкретичної свідомості первісної людини. Зародження міфології. Первісні форми релігії. Зародження мистецтва. Печерні розписи. Житло. Палеолітичні Венери.

Поняття неолітичної революції. Перехід від привласнювального до продуктивного господарства, від збирання та полювання до землеробства та скотарства. Відокремлення ремесел від сільського господарства. Перехід до патріархату. Поява гончарного круга. Мегалітична архітектура: менгіри, дольмени, кромлехи.

Тема 4. Культурний світ людини Стародавнього Сходу.

Геоцентризм – характерна риса культури Стародавнього Сходу. Культура Месопотамії, її місцезнаходження. Перші землеробські поселення. Шумери. Великомасштабна планомірна іригація, міста – держави. Вавилон. Зіккурат – як образ близькосхідного храму. «Кодекс Хаммурапі». Поява клинопису. Найдавніша бібліотека царя Ашурбанапала.

Стародавній Єгипет, його періодизація. Міфологія, релігія, культури, обряди. Мистецтво. Література. Релігійно – політичні реформи Ехнатона. Ієрогліфічна система письма. Монументальна архітектура. Перші школи. Правила «МААТ». Науково – практичні знання.

Культура Стародавньої Індії. Виникнення. Культ богині матері. Ведична література і культ «Рігвет». Самобутність індійської архітектури. Ведичний пантеон: Брахма, Шиву, Вішну. Мистецтво як синтез архітектури, живопису і рельєфу. Наукові знання.

Мистецтво Стародавнього Китаю. Виникнення рабовласницької держави Шань, Ін та її культури. Розвиток ремесел, початок шовкопрядіння. Особливості світосприймання «Небесний порядок» як символ зразкового суспільства. Поява філософського уявлення про світ. Конфуцій і його вчення про світ.

Давньокитайське мистецтво. Великий китайський мур. Наукові і технічні відкриття Стародавнього Китаю.

Змістовий модуль 2. Формування та основні засади культури Середньовіччя, Відродження та Реформації. Європейська культура ХІІ, ХІІІ, ХІХ, ХХ ст.

Тема 5. Драма розриву світу: людина і культура Європейського Середньовіччя та Візантії.

Розрив світу на зовнішній і внутрішній в уяві середньовічної людини. Християнство як панівна релігія Європейського Середньовіччя. Східноєвропейська і західноєвропейська гілки теологічної культури.

Візантійська культура як продовження греко – римської античності. Храм св'я – тої Софії – матеріальне втілення мудрості та незбагненності Божої. Іконоборство: причини та наслідки. Вплив візантійського мистецтва на культуру Київської Русі.

Історичні умови формування середньовічної західноєвропейської культури. Формування нового світогляду. Освіта, наука, школи, академії. Лицарські романи, поезія вагантів, трубадурів. Героїчний епос.

Романський та готичний стилі в архітектурі. Основні типи романської архітектури – світські та культові споруди фортечного характеру: феодальні замки, церкви і монастирі – абатства. Характерні риси архітектури готичного собору.

Тема 6. Людина і культура епохи Відродження.

Соціально – економічні передумови духовного оновлення суспільства.

Особливості ренесансної картини світу: орієнтація феодально – середньовічних традицій на Бога – нового способу життя – на людину. Гуманізм епохи Відродження: осмислення індивідуальної неповторності та цінності окремої людини, ідеал сильної особистості.

Становлення художньої літератури гуманізму. Оформлення національних літератур (Дж. Боккаччо, Ф. Рабле, М. Сервантес, В. Шекспір). Характерні риси Італійського і Північного Відродження (Ботічеллі, Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті, Мікеланджело Буонаротті). Розвиток наукових знань. Початок книгодрукування в Європі. Йоган Гутенберг.

Тема 7. Культура періоду Реформації.

Реформаторський рух у Європі та його зв'язок з культурою ренесансу. Основні течії Реформації як суспільного і релігійного руху. М. Лютер, Ж. Кальвін. Відмова від ренесансних ідеалів гуманізму, наростання натуралістичних тенденцій у тлумаченні людини і світу.

Тема 8. Новоевропейська культура ХVІІ ст.

Характеристика історичної епохи – буржуазні революції і становлення

капіталізму та буржуазної культури. Наукова революція XVII ст. (Ньютон, Лейбніц, Кларк). Філософські ідеї Спінози та Декарта. Стилi художньої культури: бароко і класицизм. Творчість Берніні, М. Караваджо і Рубенса, Пуссена. Драматургія Ж. Расіна, Ж. Мольєра.

Тема 9. Культура епохи Просвітництва.

Історико – культурний зміст терміну «Просвітництво». Буржуазні революції в Англії, Голландії, перемога капіталістичного способу виробництва. Поширення ідей освіти у Франції. Ідеї могутності людського розуму, рівності, прав і свобод. Філософські ідеї Вольтера, Дідро, Руссо.

Становлення двох ліній у культурі: технократичної і гуманістичної. Мистецтво як повне і логічне відображення філософських і етичних концепцій Просвітництва.

Провідні художні стилі епохи Просвітництва. Література і мистецтво рококо. Сентименталізм у європейській культурі XVIII ст. Особливості Просвітництва в Росії.

Змістовий модуль 3. Витоки української культури. Культура Київської Русі. Культурно-історичний розвиток в умовах національно-визвольної боротьби.

Тема 10. Джерела української культури.

Перші сліди перебування людини на території України. Трипільська культура. Контакти людності українських земель з іншими сусідніми народами.

Культура та мистецтво сарматів, скіфів, кіммерійців. Значення спадковості генофонду у формуванні і розвитку культури (білогрудсько – чорноліська, скіфська, зарубинецька, черняхівська культури). Грецька колонізація Північного Причорномор'я, взаємобмін культур. Уявлення про земний, небесний, підземні світи в дохристиянській культурі.

Тема 11. Київська Русь в українському і світовому культурних вимірах.

Місце і роль дохристиянської культури у формуванні культури Київської Русі. Особливості ментальності, язичницькі вірування і пантеони божеств. Перша релігійна реформа князя Володимира. Причини хрещення Русі. Християнізація Русі - рушій нового культурного процесу. Синтез християнства і язичництва. Взаємозв'язки Європейської культури з культурою Київської Русі. Писемність літописання, перші оригінальні літературні твори. Сучасні гіпотези щодо походження абетки. Монастирі – осередки культурного і духовного життя Київської Русі. Усна народна творчість. Музична співоча культура. Місце і роль культури Київської Русі у світовій і вітчизняній культурі.

Тема 12. Українська культура Литовсько – Польської доби.

Розчленування України і колонізація українських земель. Загарбання Польщею Галичини, Західного Поділля.

Культура – передумова і складова частина у національно – визвольній боротьбі. Збереження і розвиток української культури: братства, школи, література, книго - друк, козацький рух.

Острозька Біблія, Пересопницьке Євангеліє. Культурне піднесення, як результат пробудження національної самосвідомості.

Костянтин Острозький – засновник першого українського навчального закладу (тримовний ліцей). Зародження театрального мистецтва.

МОДУЛЬ 2. Українська культура у світовому культурному процесі. Змістовий модуль 4. Українська культура XIX – XX ст. Національно-культурне відродження України.

Тема 1. Самоутвердження української культури в XIX ст.

Загальна характеристика періодів культурного розвитку України в XIX ст. Харківський і Київський університети як осередки культури і науки. Т. Шевченко – ключова постать у формуванні української свідомості.

Культурні та політичні здобутки Галичини, гурток «Руська трійця», «Русалка Дністровая».

Інтелектуальний та культурний рух 50 – 70х р. р. Часопис «Основа». Громада. Хлопомани. М. Драгоманов. Народівці. Переслідування української мови і культури царським самодержавством. Циркуляр Валуєва 1863 р., Емський Указ 1876 р., їх наслідки.

Тема 2. Культура України на зламі сторічч (кін. 90х р. XIX ст. – 1917р. XX ст.). Початок нового етапу українського відродження. Формування «модерної» української нації. І. Франко, М. Грушевський. Виникнення української преси на Наддніпрянській Україні («Дзвін», «Українська хата»).

Модерна українська художня культура, як рушій у відродженні націй. О. Олесь, І. Франко, Л. Українка, М. Коцюбинський, О. Кобилянська, В. Винниченко.

Український театр в умовах модернізму. Роль драматургії О. Олесь, Л.Українки у формуванні нового модерного театру. Л. Курбас.

Розвиток музичного життя в Україні М. Лисенко, К. Стеценко, М. Леонтович. Модернізм в архітектурі та образотворчому мистецтві. Графіка. О. Мурашко, брати Кричевські, М. Бойчук, Ю Нарбут.

Тема 3. Проблеми, втрати і здобутки української культури 1917-1990 р. р.

Здобуття Україною національної державності. Створення умов для національно – культурного розвитку. Шкільництво. Заснування Української Академії мистецтв, Українського історичного музею, Національної бібліотеки, Державного драматичного театру.

Українська культура в період Великої Вітчизняної війни.

Взаємодія української та російської культур. Становлення української інтелігенції, орієнтація на європейські досягнення. Образотворчі художні стилі.

Музична культура: заснування перших театрів, філармоній.

Загальна характеристика національно – культурних процесів в Україні 40 – 50 р. р. XX ст. Наслідки великого терору: руйнування структур української національної культури.

Національно – культурне життя України 60 – 80 р. р. XX ст. Повоєнна культура України. «Жданівщина», «Відлига». Діяльність «Шістидесятників». «Самвидав». Відбудова і розвиток загальноосвітньої, середньої, спеціальної та вищої школи. Мовна політика. Посилення догматизму і диктату в галузі науки. Розквіт українського мистецтва 50 – 80 р. р. С. Параджанов, Ю. Ілленко, І. Миколайчук. Доба «відлиги».

Образотворче мистецтво 60 – 80 р. р.

Змістовий модуль 5. Форми культурної діяльності. Релігія як форма культури.

Тема 4. Форми культурної діяльності і процес культурутворення.

Культурна діяльність, як діяльність людини щодо опанування і відтворення культури. Традиційність, спадковість як механізм формування і розвитку культури.

Система інститутів культурної соціалізації особистості: родина, школа, позашкільні заклади.

Тема 5. Релігія як суспільне явище і складова частина культури.

Релігія як одна з форм суспільної свідомості. Передумови виникнення релігії. Релігія – сфера духовної культури. Елементи і структура релігії.

Традиція як канали відтворення релігії. Елементи національного та ірраціонального в релігії. Міфи, фольклор, традиції, звичаї, норми поведінки людейголовні джерела релігії.

Функції релігії та її роль у житті суспільства.

Змістовий модуль 6. Характеристика релігій світу.

Тема 6. Первісні релігії.

Види первісних форм релігій: тотемізм, фетишизм, анімізм, магія. Первісні форми релігій серед наших сучасників.

Т

Тема 7. Національні релігії.

Формування державно – національних релігій. Індуїзм, джайнізм – національні релігії народів Індії. Конфуціанство, даосизм - національні релігії Китаю. Синтоїзм - національна релігія Японії. Іудаїзм - національна релігія євреїв.

Змістовий модуль 7. Людина в різних формах культурної діяльності.

Мистецтво як естетичне відображення дійсного та уявного. Мистецтво як форма самоусвідомлення культури.

Тема 8. Естетична сутність мистецтва. Класифікація мистецтва.

Естетична сутність мистецтва. Художній образ – носій соціальної інформації. Мистецтво як трансляція людського досвіду, як засіб впливу на культуру. Загальнолюдська природа виникнення мистецтва.

Види мистецтв. Естетика як наука про сутність і вид естетичної діяльності.

Тема 9. Просторові види мистецтв.

Засоби виразності просторово – пластичних видів мистецтва. Образотворче мистецтво: живопис, скульптура, графіка, фотомистецтво, кіномистецтво, телебачення. Необразотворче мистецтво : архітектура, декоративне мистецтво, дизайн.

Тема 10. Часові види мистецтва.

Особливості виразності музики. Види музичного мистецтва. Словесне мистецтво (художня література, художнє читання, риторика, дикторське мистецтво). Словесно – музичне мистецтво (пісня, опера, оперета).

Тема 11. Просторово – часові види мистецтва.

Особливості театрального мистецтва. Види театру. Естрада. Хореографія. Пантоміма. Мистецтво ілюзіоніста. Циркове мистецтво.

Тема 12. Естетичне виховання людини.

Естетичне виховання – формування цінного ставлення людини до дійсності та мистецтва.

Гуманістична сутність таланту.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Лекції	Семинар.	Самостійна робота		Лекції	Семинар.	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ 1. Вступ до культурології. Людина і світ у процесі Формування та розвитку культури								
Змістовий модуль 1. Сутність культури. Культурологія як наука. Форми існування давніх культур.								
Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна.	4	2		2	4			4
Тема 2. Людина і культура.	4	2		2	4	1		3
Тема 3. Ранні форми культури.	4	2		2	4	1		3
Тема 4. Культурний світ людини Стародавнього Сходу.	6	4		2	6	1		5
Всього змістовий модуль 1	18	10		8	18	3		15

Поточний контроль знань								
Змістовий модуль 2. Формування та основні засади культури Середньовіччя, Відродження та Реформації. Європейська культура ХУІІ, ХУІІІ, ХІХ, ХХ ст.								
Тема 5. Драма розриву світу: людина і культура Європейського Середньовіччя та Візантії.	6	4		2	6	1		5
Тема 6. Людина і культура епохи Відродження.	4	2		2	4	1		3
Тема 7. Культура періоду Реформації.	4	2		2	4	1		3
Тема 8. Новоевропейська культура ХVІІ ст.	4	2		2	4	1		3
Тема 9. Культура епохи Просвітництва.	4	2		2	4	1		3
Поточний контроль знань								
Всього змістовий модуль 2.	22	12		10	22	5		17
Змістовий модуль 3. Витоки української культури. Культура Київської Русі. Культурно-історичний розвиток в умовах національно-визвольної боротьби.								
Тема 10. Джерела української культури.	6	4		2	6			6
Тема 11. Київська Русь в українському і світовому культурних вимірах.	4	2		2	4	1		3
Тема 12. Українська культура Польсько-Литовської доби.	4	2		2	4	1		3
Семінарське заняття /підготовка до диф.заліку (з.ф.)	6		2	4	6			6
Всього змістовий модуль 3	20	8	2	10	20	2		18
Модульний контроль знань. Диференційований залік								
Всього модуль 1	60	30	2	28	60	10		50
МОДУЛЬ 2. Українська культура у світовому культурному процесі.								
Змістовий модуль 4. Українська культура ХІХ – ХХ ст. Національно-культурне відродження України.								
Тема 1. Самоутвердження української культури в ХІХ ст.	4	2		2	4			4
Тема 2. Культура України на зламі сторічч (кін. 90х р. ХІХ ст. – 1917р. ХХ ст.).	4	2		2	4	1		3
Тема 3. Проблеми, втрати і здобутки української культури 1917-1990 р. р.	4	2		2	4	1		3
Поточний контроль знань								
Всього змістовий модуль 4.	12	6		6	12	2		10
Змістовий модуль 5. Форми культурної діяльності. Релігія як форма культури.								
Тема 4. Форми культурної діяльності і процес культурутворення.	4	2		2	4			4
Тема 5. Релігія як суспільне явище і складова частина культури.	6	4		2	6	1		5
Поточний контроль знань								
Всього змістовий модуль 5.	10	6		4	10	1		9
Змістовий модуль 6. Характеристика релігій світу.								
Тема 6. Первісні релігії.	4	2		2	4	1		3
Тема 7. Національні релігії.	4	2		2	4	1		3
Поточний контроль знань								
Всього змістовий модуль 6.	8	4		4	8	2		6
Змістовий модуль 7. Людина в різних формах культурної діяльності. Мистецтво як естетичне відображення дійсного та уявного. Мистецтво як форма самоусвідомлення культури.								
Тема 8. Естетична сутність мистецтва. Класифікація мистецтва.	6	4		2	6	1		5

Тема 9. Просторові види мистецтв.	4	2		2	4		4
Тема 10. Часові види мистецтва.	4	2		2	4		4
Тема 11. Просторово – часові види мистецтва.	4	2		2	4	1	3
Тема 12. Естетичне виховання людини.	6	4		2	6	1	5
Семінарське заняття /підготовка до диф.заліку (з.ф.)	6		2	4	6		6
Всього змістовий модуль 7.	30	14	2	14	30	3	27
Всього модуль 2	60	30	2	28	60	8	52
Разом	120	60	4	56	120	18	102

Організація аудиторної роботи

Теми аудиторної роботи	денна форма	заочна форма
Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна.	2	
Тема 2. Людина і культура.	2	1
Тема 3. Ранні форми культури.	2	1
Тема 4. Культурний світ людини Стародавнього Сходу.	4	1
Тема 5. Драма розриву світу: людина і культура Європейського Середньовіччя та Візантії.	4	1
Тема 6. Людина і культура епохи Відродження.	2	1
Тема 7. Культура періоду Реформації.	2	1
Тема 8. Новоевропейська культура XVII ст.	2	1
Тема 9. Культура епохи Просвітництва.	2	1
Тема 10. Джерела української культури.	4	
Тема 11. Київська Русь в українському і світовому культурних вимірах.	2	1
Тема 12. Українська культура Польсько-Литовської доби.	2	1
Семінарське заняття /підготовка до диф.заліку (з.ф.)		
Тема 1. Самоутвердження української культури в XIX ст.	2	
Тема 2. Культура України на зламі сторічч (кін. 90х р. XIX ст. – 1917р. XX ст.).	2	1
Тема 3. Проблеми, втрати і здобутки української культури 1917-1990 р. р.	2	1
Тема 4. Форми культурної діяльності і процес культурутворення.	2	
Тема 5. Релігія як суспільне явище і складова частина культури.	4	1
Тема 6. Первісні релігії.	2	1
Тема 7. Національні релігії.	2	1
Тема 8. Естетична сутність мистецтва. Класифікація мистецтва.	4	1
Тема 9. Просторові види мистецтв.	2	
Тема 10. Часові види мистецтва.	2	
Тема 11. Просторово – часові види мистецтва.	2	1
Тема 12. Естетичне виховання людини.	4	1
Семінарське заняття /підготовка до диф.заліку (з.ф.)		
Разом	60	18

Теми семінарських занять

МОДУЛЬ 1

1. Культурологія як наука. Форми існування давніх культур.
  - Людина і культура.

- Поняття культури як ціннісного феномену.
- Історична типологія культури: «міфологічний підхід».
- Історична типологія культури: археологічний підхід.
- Історична типологія культури: формаційний підхід.
- Історична типологія культури: цивілізаційний підхід.
- Історична типологія культури: есхатологічний підхід.
- Історична типологія культури: технологічний підхід.
- Історична типологія культури: мистецький підхід.
- Поняття культурно-історичної епохи

Література: 1, 2, 3, 4, 10, 12, 19, 25, 26

2. Формування та основні засади культури.

- Культурні епохи: Середньовіччя,
- Культурні епохи: Відродження
- Культурні епохи: Реформації.
- Окремі форми культури
- Європейська культура ХУІІ, ХУІІІ, ХІХ, ХХ ст.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 10, 12, 19, 25, 26

3. Витоки української культури. Культура Київської Русі.

- Огляд культур, які вважаються правоосновою українського народу.
- Феномен культури Кукутені – Трипілля.
- Історичні передумови виникнення української культури.
- Ранні форми культури на українських землях.
- Язичницька культура.
- Культура Київської Русі.

Література: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 24, 26, 27

4. Культурно-історичний розвиток в умовах національно-визвольної боротьби.

- Періодизація розвитку української культури
- Українська культура другої половини ХVІІ – ХVІІІ ст.
- Історичні постаті в процесах державотворення України
- Новітня українська культура
- Культура незалежної України

Література: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 23, 24, 26, 27

МОДУЛЬ 2

1. Форми культурної діяльності. Релігія як форма культури.

- Первісні культури на території сучасної України
- Культура кімерійців, скіфів, сарматів
- Культура давніх слов'ян.

- Релігія як головна та невід'ємна частка культури.
- Функції релігії та її роль у житті суспільства.
-

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 15, 16, 17, 21, 22

2. Характеристика релігій світу.

- Релігія як феномен культури
- Поняття «релігія»
- Характеристика релігій світу: Індуїзм
- Характеристика релігій світу: Буддизм
- Характеристика релігій світу: Конфуціанство
- Характеристика релігій світу: Іудаїзм
- Характеристика релігій світу: Християнство
- Характеристика релігій світу: Іслам

Література: 1, 3, 4, 5, 12, 16, 17, 21, 22

3. Людина в різних формах культурної діяльності.

- Вплив культури на людину.
- Роль особистості в культурі того або іншого історично суспільства.
- Культура і соціальне кодування. Знак і символ.
- Сутність матеріальної і духовної культури.
- Людина в умовах глобальних викликів

Література: 1, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 14, 15, 16, 17, 23, 26

4. Мистецтво як естетичне відображення дійсного та уявного. Мистецтво як форма самоусвідомлення культури.

- Характеристика мистецьких стилів великих культурно-історичних епох.
- Жанрові системи різних видів мистецтва.
- Види мистецтва та особливості відображення дійсності в мистецтві
- Мистецтво як естетичний феномен.
- Мистецтво як форма людської діяльності.
- Мистецтво як засіб пізнання світу.

Література: 3, 5, 6, 7, 14, 15, 16, 23, 26

Організація самостійної роботи

Теми самостійної роботи	денна форма	заочна форма
Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна.	2	4
Тема 2. Людина і культура.	2	3
Тема 3. Ранні форми культури.	2	3
Тема 4. Культурний світ людини Стародавнього Сходу.	2	5
Тема 5. Драма розриву світу: людина і культура Європейського Середньовіччя та Візантії.	2	5

Тема 6. Людина і культура епохи Відродження.	2	3
Тема 7. Культура періоду Реформації.	2	3
Тема 8. Новоевропейська культура XVII ст.	2	3
Тема 9. Культура епохи Просвітництва.	2	3
Тема 10. Джерела української культури.	2	6
Тема 11. Київська Русь в українському і світовому культурних вимірах.	2	3
Тема 12. Українська культура Польсько-Литовської доби.	2	3
Семінарське заняття /підготовка до диф.залику (з.ф.)	4	6
Тема 1. Самоутвердження української культури в XIX ст.	2	4
Тема 2. Культура України на зламі сторічч (кін. 90х р. XIX ст. – 1917р. XX ст.).	2	3
Тема 3. Проблеми, втрати і здобутки української культури 1917-1990 р. р.	2	3
Тема 4. Форми культурної діяльності і процес культурутворення.	2	4
Тема 5. Релігія як суспільне явище і складова частина культури.	2	5
Тема 6. Первісні релігії.	2	3
Тема 7. Національні релігії.	2	3
Тема 8. Естетична сутність мистецтва. Класифікація мистецтва.	2	5
Тема 9. Просторові види мистецтв.	2	4
Тема 10. Часові види мистецтва.	2	4
Тема 11. Просторово – часові види мистецтва.	2	3
Тема 12. Естетичне виховання людини.	2	5
Семінарське заняття /підготовка до диф.залику (з.ф.)	4	6
Разом	56	102

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи студентів у форматі дисципліни «**Культурологія**» визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення студентом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності студента до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з дисципліни «**Культурологія**», пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота;
- опрацювання основ лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, інтернет ресурсів, довідкової літератури;
- упорядкування інформації за темами лекційних занять;

- підготовка інформацій;
- виконання контрольних робіт;
- написання есе, доповідей, презентацій;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- підготовка доповідей та виступів на студентських наукових конференціях

При організації самостійної роботи студента на засіданнях кафедри передбачається можливість отримання необхідної консультації (години чергування викладача згідно з графіком), що зазначається у переліку тем або окремих питань самостійної роботи. Самостійна робота допоможе активізувати пізнавальну діяльність студентів денної форми навчання та надасть допомогу у вивченні даної дисципліни студентам заочної форми навчання.

Методами навчання є:

- Наочний метод,
- Словесний метод,
- Дискусії,
- Обговорення,
- Проблемно-пошуковий метод,
- Дослідницький метод,
- Пояснювально-ілюстративний метод,
- Репродуктивний метод,
- Дедуктивний метод,
- Аналітичний метод
- Стимулювання здобувачів освіти до аналізу навчального матеріалу та корекції їхніх освітніх пріоритетів.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає освітній компонент

Обладнання

- комп'ютер
- відеопроєктор Canon
- TV панель Samsung

Інструменти

- Наукова, навчальна та методична література, електронні ресурси
- Друковані та Інтернет-джерела інформації.
- Електронні засоби навчання (у разі проведення занять та видів контролю у дистанційній формі) Moodle, Google Meet

Програмне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради "Академія мистецтв імені Павла Чубинського"

- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Методичні вказівки та рекомендації
- Наукова, навчальна та методична література
- Наочність

Література

1. Абрамович С., Чікарькова М. Культурологія : підручник / Семен Абрамович, Марія Чікарькова.— Видання 3-тє, переробл. та доповн. — К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2018. — 452 с.
2. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр.- Київ, НАКККіМ вип. 41 2018р.
3. Андрущенко Т. Культурологія як системоутворююча наука., Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв № 1'2022, с.3-10
4. Гриценко Т.Б. Культурологія. Навчальний посібник 3-є видання., Центр навчальної літератури, 2019, 392с.
5. Гречанівська П. Е. Культурологія: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За ред. В. І. Панченко. — 2-ге вид., випр. і доп. — К.: Університет «Україна», 2006. — 323 с.
6. Греченко В., Чорний І. Світова та українська культури. Довідник для школярів та студентів. К. : Літера, 2018. – 416 с.
7. Греченко В.А. Історія та культура України: Підручник. Харків: ХНУВС, 2017. 440 с.
8. Історія української культури. Курс лекцій для студентів усіх спеціальностей ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / проф. Ю. С. Сабадаш, доц. Ю. М. Нікольченко, доц. Л. Г. Дабло; За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 230 с.
9. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: Підручник. 3-тє видання. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с.
10. Коцур В.П., Балух В.О. Культура античності. Підручник. – К., 2016. – 632 с.
11. Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. Шейка. — Харків : ХДАК, 2022. — Вип. 78. — 160 с
12. Культурологія: Могилянська школа : колективна монографія / під ред. М. О. Собуцького, Д. О. Короля, Ю. В. Джулая. – Київ : Видавець Олег Філюк, 2018. – 297 с.
13. Культурологічна думка: збірник наукових праць. К.: Інститут культурології Національної академії мистецтв України, 2022. № 22. 192 с.
14. Людина і культура / за ред. Д. Шевчука. Острог: Видавництво

- Національного університету «Острозька академія», 2019. 224 с.
15. Маланчук-Рибак О. Культурологія і мистецтвознавство: наукові статуси та взаємовпливи., Вісник ЛНАМ. Серія: Культурологія. Вип. 29. 2016 р. с.58-70
  16. Москвічова Ю.О. Історія мистецтв у контексті світової культури Т.1, навчально- методичний посібник 2021, 292 с.
  17. Москвічова Ю.О. Історія мистецтв у контексті світової культури Т.2, навчально- методичний посібник 2021, 278 с.
  18. Москвічова Ю.О. Історія мистецтв у контексті світової культури Т.3, навчально- методичний посібник 2021, 180 с.
  19. Овчарук О. В. Особистість у просторі культури : навчальний посібник. 2 вид., допов. Київ : НАКККіМ, 2022. 152 с.
  20. Питання культурології. Збірник наукових праць., Київський національний університет культури і мистецтв, Вип.40, 2022р.Тюрменко І. І. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 3-тє, перероб. та доп./За ред. І. І.
  21. Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с.
  22. Семергей Н. В. Релігійно-церковний вимір українського національно-культурного відродження 1917–1921 років: концептуалізація нарративу сучасної історіографії. Грані. 2018. Т. 21, № 7. С. 63–69.
  23. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів: колективна монографія. / За загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш; редактори-укладачі: проф. Ю. С. Сабадаш, проф. І. В. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 308 с.
  24. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Культурологія = Ukrainian culture: past, modern and ways of development: наук. зб. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне: РДГУ, вип. 41,42 2022р.
  25. Чеботаєва О.М. Актуальні проблеми інституціоналізації культурологічної науки. «Молодий вчений» • № 9 (49) • вересень, 2017 р. с.191-195
  26. Шейко В.М., Богуцький Ю.П., Германова де Діас Е.В. Культурологія: навчальний посібник., К. : Знання, 2012. - 494 с.
  27. Шейко В. М. Історія української культури: навч. посібник. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2010. – 271 с.

Допоміжна

1. Релігія в житті українського народу. Збірник матеріалів Наукової Конференції у Рокка ді Папа. Спільне видання НТШ, УБНТ, УВАН, УВУ на пошану Блаженнішого Верховного Архієпископа Кардинала Йосифа Сліпого, Почесного та Дійсного Члена НТШ у 75-ліття народин та 50-ліття священства. Мюнхен – Рим – Париж, 1966. 222 с. (Записки Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. 181).
2. Стельникович С. В. Методичні рекомендації до семінарських занять з освітнього компоненту «Історія релігії та церкви в Україні». Житомир:

- Вид. О. О. Євенок, 2020. 52 с.
3. Толочко О. П., Толочко П. П. Київська Русь. Київ: Альтернативи, 1998. 352 с. (Україна крізь віки; т. 4).
  4. Україна релігійна. Колективна монографія. Кн. 1: Стан релігійного життя України. Київ, 2008. 436 с.
  5. Україна релігійна. Колективна монографія. Кн. 2: Прогнози релігійних процесів України. Київ, 2008. 341 с.
  6. Уляновський В. Князь Василь-Костянтин Острозький: історичний портрет у галереї предків та нащадків. Київ: Видавничий дім «Простір», 2012. 1370 с
  7. Шейко В. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький, Н. М. Кушнарєнко ; Харків. держ. акад. культури, Ін-т культурології Нац. акад. мистецтв України. — Харків : ХДАК, 2016. — 329 с.
  8. Шейко В. Трансформація моделі культурологічного простору в добу цивілізаційної глобалізації/ Василь Шейко // Культурологічна думка : щорічник наук. пр. / Акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Київ, 2016. — № 9. — С. 18–23.
  9. Шейко В. Еволюція змістових та функціональних парадигм освіти в контексті сучасних соціальних та культурно-мистецьких трансформацій / В. М. Шейко // Шейко В. Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — Вип. 53. — С. 262–276.
  10. Шейко В. Культура та цивілізація: аналіз джерел та літератури / В. М. Шейко // Культурологічна думка : щорічник наук. пр. / Акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Київ, 2016. — № 10. — С. 45–51.
  11. Шейко В. Історико-джерелознавчий аналіз еволюції культурно-мистецьких та художньо-літературних об'єднань України: культурологічний аспект / В. М. Шейко // Культура України. Серія: Культурологія : зб наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2017. — Вип. 55. — С. 172–194.

Електронні ресурси

1. НБУ ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/node/4306>
2. Електронна бібліотека "Культура України". НБУ ім. Ярослава Мудрого <https://elib.nlu.org.ua/catalogue.html?catalogue=30>
3. Онлайн бібліотека освітньої та наукової літератури. https://eduknigi.com/kulturologiya_view.php?id=6
4. https://esu.com.ua/search_articles.php?id=51500
5. <https://studies.in.ua/shpora-culture/528-1kulturologiya-yak-nauka-etapi-stanovlenya.html>
6. ВУЕ Перелік категорій напряму Культурологія <https://vue.gov.ua/%D0%92%D0%A3%D0%95:%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0>
7. <https://vue.gov.ua/%D0%92%D0%A3%D0%95:%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0>

D0%

B3%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B9_%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%80

8. %D1%8F%D0%BC%D1%83_%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%

D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F